

INGROENEN VAN BEGRAAFPLAATSEN

VOOR EEN BETAALBAAR ONDERHOUD ZONDER PESTICIDEN

//

CITAAT
KERKHOF
MAASMECHELEN

VOOR DE GEMEENTE

- Ecologisch en eenvoudig onderhoud zonder pesticiden en/ of onkruidbranders en lagere beheerskosten
- Mogelijkheden voor natuurbeleving en natuureducatie
- Groene en duurzame begraafplaatsen kunnen zorgen voor groene longen tussen de gebouwen en zo aansluiten op het buurtgroen in de omgeving

INVESTEREN IN GROENE BEGRAAFPLAATSEN LOONT

Op 1 januari 2015 kan u als openbaar bestuur geen pesticiden meer gebruiken op openbare domeinen, dus ook niet op begraafplaatsen. Voor een klassiek kerkhof met veel grind en blote grond wordt het beheer vanaf die dag een dure zaak.

Samen Sterker heeft een [betaalbaar omvormingsconcept](#) ontwikkeld dat bestaande kerkhoven transformeert in groene, ecologische en duurzame begraafplaatsen. Dankzij de aanzienlijk lagere beheerskosten na de omvorming verdient u deze investering na enkele jaren terug.

Bovendien nodigen groene begraafplaatsen uit om er te verblijven. Het worden ontmoetingsplaatsen met ruimte voor [sociale cohesie](#). Op goed geplaatste rustpunten kunnen nabestaanden, lotgenoten, buurtbewoners en ander passanten elkaar ontmoeten. Door open zichtassen en een goede toegankelijkheid van de paden kan iedereen er veilig vertoeven.

Daarnaast zorgen groene begraafplaatsen voor [meer natuuroppervlakte](#) en door een ecologisch beheer, groenvormen en plantenkeuze kunnen we de [biodiversiteit](#) verhogen. Zo verbeteren bloemenweides, bijenkorven, wilgentunnels, ... de kwaliteit van de habitat van insecten en andere beestjes.

Aan de hand van informatieborden geven we de gebruikers meer duiding over het groene begraafplaatsconcept.

VOOR DE BEZOEKERS

- Een mooie beeldkwaliteit
- Aangename, natuurlijke ontmoetingsplaats
- Toegankelijke paden, ook in de winter
- Rustbanken in het groen

VOOR DE OMGEVING

- Meer insecten, bijen, vlinders en andere fauna
- Grote diversiteit aan groenblijvende en bloeiende planten
- Groene begraafplaatsen in een verstedelijkte buurt kunnen de rol van buurt-, stadsrand- of parkgroen versterken

EEN DUURZAAM EN BETAALBAAR OMVORMINGSCONCEPT

De omvorming naar een groene en duurzame begraafplaats is een zeer arbeidsintensief proces. Net daarin zijn wij als sociale economiebedrijven sterk en concurrentieel en kunnen we deze projecten realiseren met garantie op kwaliteit en aan een zeer scherpe prijs.

De organisaties van Samen Sterker zijn gespecialiseerd in innoverende ecologische projecten. Onze landschapsarchitecten zijn experts op het vlak van groeninrichting en kiezen planten die aangepast zijn aan de abiotische omstandigheden.

Ons omvormingsconcept bestaat uit een dienstenpakket volgens het design and build-principe:

- Analyse van bestaande situatie
- Omvormingsschets en plan
- Technische beschrijving
- Budgettering van de omvormingswerken
- Realisatie omvorming van het kerkhof
- Beheerfiche voor de technische dienst of de milieudienst

Voor de meer complexe infrastructuurwerken (bv een centraal pad in verharding) werken wij samen met een aantal klassieke aannemers die geïnvesteerd hebben in gespecialiseerde machines en technieken.

OOSTERZELE

VOOR

NA

SINT-GERTRUDIS- PEDE/ DILBEEK

VOOR

NA

INGROENEN VOLGENS DESIGN AND BUILD-FORMULE

STAP 1: TERREINBEZOEK EN SCAN VAN DE HUIDIGE TOESTAND

Samen met de opdrachtgever bekijken onze specialisten ter plaatse de situatie en maken een oplistening van de mogelijkheden.

Het oplijsten van de abiotische factoren zoals grondsoort, hydrologie,...is ook een onderdeel van de scan.

STAP 2: EEN ONTWERP MET VISIE

Onze medewerkers maken een omvormingsplan met een aantal schetsen. Hierbij horen eveneens de nodige technische fiches. In dit plan worden ecologische waterdoorlatende verhardingen gecombineerd met de aanleg van grind- en grasgazons, bloemenweiden en bodembedekkers. Bij de keuze van de planten en zaden gaan we steeds uit van efficiëntie (in functie van het later beheer) gecombineerd met een maximale winst aan biodiversiteit. We opteren zo veel mogelijk voor inlandse soorten met een meerwaarde voor o.a. bijen en vlinders.

STAP 3: ACTIEPLAN

Voor de aanvang van de omvormingswerken wordt een gedetailleerde planning opgemaakt met een bijhorend budget.

Dit wordt door de opdrachtgever goedgekeurd vòòr de start van de werken.

STAP 4: REALISATIE OMVORMING

Afhankelijk van het ontwerp en actieplan worden de werkzaamheden uitgevoerd door één of meerdere ploegen van Samen Sterker onder leiding van ervaren terreinbegeleiders en onder supervisie van onze landschapsarchitecten. Indien er ook waterdoorlatende verhardingen worden voorzien die zwaarder vervoer toelaten (bv op de hoofdassen) doet Samen Sterker beroep op de knowhow en de gespecialiseerde machines van een partner uit de klassieke economie.

STAP 5: OPLEVERING

Gelijktijdig met de oplevering van de werken, wordt per begraafplaats een gedetailleerde beheerfiche ter beschikking gesteld van de technische dienst (indien de gemeente het beheer in eigen regie zal uitvoeren) of van de milieuambtenaar (als het beheer zal worden uitbesteed).

STAP 6: BEHEER

De gemeente kan kiezen om zelf in te staan voor het beheer of om dit uit te besteden. Aangezien dit beheer vooral zal gebeuren met klein materiaal (grasmachine, haagschaar,...) is dit werk geknipt voor een lokaal maatwerkbedrijf.

Colofon

Deze brochure "Van kerkhof tot groene begraafplaats" maakt deel uit van "Samen Sterker", een samenwerkingsverband tussen vier groenondernemingen uit de sociale economie: Boskat, De Winning, Natuurwerk, Pro Natura

Nog vragen? Surf naar de websites van Samen Sterker of neem contact op met de contactpersonen in uw regio. zie laatste pagina.

FSC-
label

Ontwerp en illustraties: Pro Natura en De Winning
FSC-labelDruk: Nevelland Graphics cvba-so
V. U. Johan De Beule, Galgenstraat 60, 9900 Eeklo

SOCIALE ECONOMIE GEEFT MENSEN ZIN

SAMEN STERKER	REGIO	CONTACT
	Antwerpen	Joris Bockx 014/23 31 36 Joris.bockx@boskat.be www.boskat.be
	Limburg Vlaams-Brabant Antwerpen	Kristof Odeur 0495/27 68 75 kristof.odeur@dewinning.be www.dewinning.be
	Antwerpen	Tom Snoeckx 0477/ 44 82 64 tom.snoeckx@natuurwerk.be www.natuurwerk.be
	Brugs Ommeland Oost-Vlaanderen Halle-Vilvoorde	Carl De Nys 0498/16 83 10 carl.denys@pronatura.be www.pronatura.be

Voor projecten buiten één van deze regio's doen wij beroep op collega-maatwerkbedrijven. Onze gespecialiseerde landschapsarchitecten en werfleiders begeleiden hen tijdens de werken zodat we ook daar onze kwaliteitsnormen kunnen garanderen.